

Statoil ASA avd. Raffineri Mongstad
Postboks 8500
4035 STAVANGER

Oslo, 10.01.2018

Deres ref.:
Line Marie Pedersen

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/6740

Saksbehandler:
Ana Korvald

Endret tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser med tilhørende overvåkingsplan for Statoil Mongstad

Miljødirektoratet har behandlet Statoil ASA avd. raffineri Mongstad sin søknad om ny felles tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser og tilhørende overvåkingsplan for raffineriet og kraftvarmeverket på Mongstad.

Kildestrømmene og utslippskildene er nummerert likt som i raffineriets foregående tillatelse. De viktigste endringen fra den tillatelsen er som følger:

- Fyrgass og diesel som benyttes på kraftvarmeverket er nå inkludert i hhv. kildestrøm 1 (fyrgass D-2102) og kildestrøm 8 (diesel).
- Hydrogenrik gass er ny negativ kildestrøm 25.
- Naturgass (trollgass) er ny kildestrøm 26.
- For kildestrøm 3 (spillgass) er prøvetakingsplan og måleutstyr oppdatert.
- Surgassfakkelen er stengt og kildestrøm 6 (pilotgass til surgassfakkelen) er tatt ut av overvåkingsplanen. Surgassen (kildestrøm 5) blir nå rutet til hovedfakkelen.
- Kildestrøm 9, brensel for branntrening, er endret fra bensin til propan.
- Kildestrøm 29 (tung fyringsolje) er ikke lenger i bruk.
- Metodetrinn for bestemmelse av CO₂-utslipp fra utslippskilde 11 og 12 er endret til hhv. metodetrinn 2 (7,5 %) og 1 (10 %).

For utslippskilde 12 har vi innvilget utsatt frist for gjennomføring av QAL 2-måling for konsentrasjon til 15. juli 2018. Anbefalt kalibreringsfunksjon $y=1,5x+1$ skal benyttes for konsentrasjonen for hele 2017 og ny kalibreringsfunksjon fra QAL 2 i 2018 skal benyttes for hele 2018.

For bestemmelse av feil eller manglende data fra ultralydmåler på kildestrøm 4 (fakkalgass) skal Statoil Mongstad benytte følgende metoder for 2017 og fram til ny mengdemåler er på plass i 2018:

- Alle måleresultatene fra måleren skal benyttes med et påslag på 20 %.
- For de timene det er faklet mer enn 20 tonn/time skal måleresultatene benyttes med et påslag på 100 %.

Endret tillatelse med tilhørende overvåkingsplan følger vedlagt.

Virksomheten skal som oppfølging gjennomføre følgende:

- Heat tracing på prøvetakingsrøret på kildestrøm 3 skal installeres innen 1. februar 2018. Miljødirektoratet skal informeres når dette er gjennomført.
- Ny mengdemåler på kildestrøm 4 (fakkalgass) skal installeres så raskt som mulig og senest innen utgangen av 2018. Miljødirektoratet skal informeres når dette er gjennomført og det skal samtidig sendes inn en oppdatert usikkerhetsvurdering for kildestrømmen.
- Oppdatert risikovurdering og eventuelt oppdaterte usikkerhetsvurderinger skal sendes Miljødirektoratet innen 30. juni 2018.
- Avvik angitt i verifikasjonsrapportene for 2016 skal følges opp i forbedringsrapporten som skal sendes Miljødirektoratet innen 30. juni 2018.

Statoil Mongstad skal betale et gebyr på 84 300 kroner for Miljødirektoratets behandling av søknaden.

Vedtaket og fastsettelse av gebyrklasse kan påklages til Klima- og miljødepartementet.

Miljødirektoratet viser til Statoil ASA avd. raffineri Mongstad sin søknad av 1. desember 2017, sist oppdatert 2. januar 2018, om ny felles tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser med tilhørende overvåkingsplan for raffineriet (Statoil Refining Norway AS) og kraftvarmeverket (Mongstad Heat and Power Plant). Den "nye" virksomheten vil heretter omtales som Statoil Mongstad.

Vi viser videre til vårt oversendelsesbrev til raffineriet datert 2. februar 2016 med tillatelse og tilhørende overvåkingsplan av samme dato, vedtak av 25. januar 2017 om endringer av samme tillatelse, oversendelsesbrev med tillatelse og tilhørende overvåkingsplan til kraftvarmeverket datert 14. desember 2015, vedtak om godkjenning av raffineriets og kraftvarmeverkets utslippsrapporter for 2016, begge datert 27. juni 2017, samt øvrig korrespondanse i saken.

I tillegg viser vi til inspeksjonsrapport av 7. oktober 2015 (kontrollnr. 2015.043.I.miljodir) fra Miljødirektoratets tilsyn hos raffineriet 16.-17. september 2015.

1. Bakgrunn

Da kraftvarmeverket fikk utslippstillatelse for CO₂ den 12. oktober 2006 ble dette gitt i vedtak av Klima- og miljødepartementet (KLD), den gang Miljøverndepartementet, med vilkår om etablering av et fullskala CO₂-fangstanlegg for de største CO₂-utslippene på Mongstad. Tillatelsen fra KLD ble gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11 andre ledd, jf. § 16. Med bakgrunn i dette ble det besluttet å gi en separat tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser til kraftvarmeverket, i stedet for en felles tillatelse for raffineriet og kraftvarmeverket (slik tilfellet er for deres tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven).

For tredje kvoteperiode (2013-2020) mottok kraftvarmeverket tillatelse til kvotepliktige utslipp med tilhørende overvåkingsplan, etter godkjenning av Miljødirektoratet, den 23. august 2013. Denne

tillatelsen ble sist oppdatert 14. desember 2015. Raffineriet mottok sin tillatelse til kvotepliktige utslipp med tilhørende overvåkingsplan 14. februar 2014 og denne ble sist oppdatert i vedtak av 25. januar 2017.

Vilkår om CO₂-fangst i kraftvarmeverkets utslippstillatelse fra KLD av 12. oktober 2006 ble frafalt i vedtak fra KLD datert 30. april 2014. Som følge av dette er det nå Miljødirektoratet som har myndighet til å gi tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser også til kraftvarmeverket, og det er ikke lenger noen grunn til at de to tillatelsene skal være delt.

I tillegg ble kraftvarmeverket (Mongstad Heat and Power Plant) offisielt slått sammen med raffineriet (Statoil Refining Norway AS) den 11. november 2017. Kraftvarmeverket er fullt integrert med raffineriet.

Statoil Mongstad søker som følge av dette nå om en felles tillatelse til kvotepliktige utslipp for raffineriet og kraftvarmeverket. De søker om at endringene gjøres gjeldende fra og med 2017.

Miljødirektoratet behandler søknaden som en søknad om endring av raffineriets tillatelse siden denne er benyttet som utgangspunkt for den "nye" tillatelsen. Endringer som omtales under er derfor ment å forstås som endringer fra siste gjeldende versjon av raffineriets tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser og tilhørende overvåkingsplan av 2. februar 2016, samt oppdateringer i vedtak av 25. januar 2017.

2. Kvotepliktige aktiviteter

Mongstad prosessanlegg raffinerer mineralolje og kraftvarmeverket produserer varme og elektrisk kraft med en samlet innfyrt effekt i anlegget på ca. 750 MW. Statoil Mongstad er derfor kvotepliktig jf. klimakvoteforskriften § 1-1 nummer 1 og 2. Begge disse kvotepliktige aktivitetene er nå inkludert i virksomhetens tillatelse til kvotepliktige utslipp.

3. Virksomhetens søknad

Det er kun gitt en kort gjennomgang av temaene i virksomhetens søknad her. Ytterligere detaljer fra søknaden er gitt under punkt 4 Miljødirektoratets vurderinger nedenfor.

3.1. Endringer av/nye kildestrømmer som følge av sammenslåingen

Statoil Mongstad søker om flere endringer for å inkludere kildestrømmer og CO₂-utslipp fra kraftvarmeverket i tillatelsen og overvåkingsplanen. Disse endringene påvirker kildestrøm 1 (fyrgass D-2102) og 8 (diesel), samt de nye kildestrømmene 25 (hydrogenrik gass fra kraftvarmeverket) og 26 (naturgass/trollgass) som er tidligere hhv. kildestrøm 3 og 2 hos kraftvarmeverket.

3.2. Andre endringer av kildestrømmer

Statoil Mongstad søker videre om at kildestrøm 9 (bensin), som tidligere har blitt anvendt som brensel ved branntrening, endres til propan.

I 2017 ble surgassfakkelen på raffineriet slukket og pilotgass til surgassfakkelen (kildestrøm 6) er derfor ikke lenger i bruk og virksomheten ønsker at denne kildestrømmen tas ut av overvåkingsplanen. Surgassen (kildestrøm 5) blir nå rutet videre til hovedfakkelen.

Kildestrøm 29 (tung fyringsolje) ble tatt inn i overvåkingsplanen i vedtak av 25, januar 2017. Denne kildestrømmen var kun aktuell å benytte for rapportering av CO₂-utslipp i forbindelse med en brann i raffineriets råoljeovnen H-101 i 2016. Statoil Mongstad ber derfor om at denne kildestrømmen tas ut av overvåkingsplanen.

For kildestrøm 3 (spillgass) ble prøvetakingspunktet flyttet i 2017. Virksomheten har i den forbindelse sendt inn en oppdatert prøvetakingsplan. I tillegg er informasjon om trykk- og temperaturmåler inkludert i måleutstyrstabellen.

3.3. Endring av metodetrinn for utslippskilde 11 og 12

Virksomheten har søkt om lavere metodetrinn for utslippskilde 11 og 12 (hhv. SK-4802 og SK-702).

3.4. Andre oppdateringer

Videre har virksomheten sendt inn et oppdatert flytskjema og oppdaterte vedlegg til tillatelsen om virksomhetens overvåkingsmetoder, samt oppdaterte prosedyrebeskrivelser.

3.5. Feil i mengdemåling for kildestrøm 4 (fakkalgass)

I tillegg til de omsøkte endringene som gjelder oppdateringen av tillatelsen søker Statoil Mongstad om godkjenning av to ulike metodikker for håndtering av feil/manglende data for kildestrøm 4 (fakkalgass til hovedfakkell) i 2017.

4. Miljødirektoratets vurderinger

I de følgende vurderingene har Miljødirektoratet lagt til grunn tidligere innsendte usikkerhetsvurderinger for bestemmelse av aktivitetsdata for de berørte kildestrømmene, dersom ikke annet er presisert under. Vi forutsetter at Statoil Mongstad overholder usikkerhetskravene som gjelder i henhold til omsøkte metodetrinn.

4.1. Endringer av/nye kildestrømmer som følge av sammenslåingen

Statoil Mongstad søker om flere endringer for å inkludere kildestrømmer og CO₂-utslipp fra kraftvarmeverket i tillatelsen og overvåkingsplanen. Disse endringene medfører ikke endring i krav til kategorisering av kildestrømmer eller metodetrinn for bestemmelse av aktivitetsdata eller beregningsfaktorer fra de til nå gjeldende tillatelsene.

Miljødirektoratet har godkjent de omsøkte endringene som følger av sammenslåingen av de to til nå gjeldende tillatelsene da dette ikke har ført til endringer i kategorisering av kildestrømmene eller metodetrinnkrav. Dette gjelder kildestrøm 1 og 8, samt de nye kildestrømmene 25 og 26 (tidligere hhv. kildestrøm 3 og 2 hos kraftvarmeverket). Overvåkingsplanen er oppdatert for de aktuelle kildestrømmene i tråd med virksomhetens søknad. En nærmere beskrivelse av endringene er gjennomgått i punkt 4.1.1- 4.1.4 under.

4.1.1. Kildestrøm 1 (fyrgass D-2102)

Statoil Mongstad søker om at fyrgass fra D-2102 som forbrennes i gassturbinene på kraftvarmeverket (tidligere kildestrøm 1 hos kraftvarmeverket) inkluderes i kildestrøm 1 (fyrgass D-2102).

Kildestrøm 1 er kategorisert som en stor kildestrøm med et årlig utslipp som er estimert til 600 000 tonn CO₂, hvorav utslippene fra kraftvarmeverket utgjør omtrent 200 000 tonn. Overvåkingsplanen stiller krav om høyeste metodetrinn for bestemmelse av både aktivitetsdata og utslippsfaktor.

Virksomheten har sendt inn et utkast til oppdatert usikkerhetsberegning for kildestrømmen, som inkluderer brenngass til kraftvarmeverket, gjennomført av CMR (ref. CMR-16-F211508-TN-4). Denne konkluderer med at usikkerheten i aktivitetsdata er på 1,0 %, noe som er innenfor usikkerhetskravet i det høyeste metodetrinnet (1,5 %).

Måleutstyr som benyttes for bestemmelse av fyrgassmengde til gassturbinene er en V-cone med to differensialtrykkålere for ulike strømningsrater, trykk- og temperaturmåler (hhv. tag nr. 21-FT-155A og -B, 21-PT-083 og 21-TT-061). Utslippsfaktor beregnes fra gassens sammensetning som bestemmes ved bruk av online GC (tag nr. 21-AT-001).

4.1.2. Ny negativ kildestrøm 25 (hydrogenrik gass)

Før fyrgass fra D-2102 (kildestrøm 1) kan forbrennes i kraftvarmeverkets gassturbiner tas hydrogen og enkelte andre lette komponenter ut av gassen, for at denne skal komme innenfor gassturbinenes spesifikasjoner. Dette gjøres i membranlegget på kraftvarmeverket. Den hydrogenrike gassen som skilles ut (tidligere kildestrøm 3 hos kraftvarmeverket, nå kildestrøm 25) returneres til raffineriet og inngår så i kildestrøm 22 (miksgass D-1412). Både kildestrøm 1 og 22 inkluderer denne gassmengden i sine mengdemålinger, derfor er kildestrøm 25 en negativ kildestrøm slik at man unngår dobbelttelling.

Statoil Mongstad søker om at den hydrogenrike gassen tas inn som en ny kildestrøm nr. 25 i overvåkingsplanen og at den får samme betingelser som kildestrøm 3 hadde i kraftvarmeverkets tillatelse. Dette innebærer at kildestrømmen kategoriseres som en mindre kildestrøm (estimerte utslipp er 10 000 tonn CO₂ per år) og at høyeste metodetrinn for bestemmelse av aktivitetsdata og utslippsfaktor skal overholdes.

Gassmengdene måles av en måleblende med tilknyttet trykk og temperaturmåler (hhv. tag nr. 10EQA01CF001, 10EQA01CP001 og 10EQA01CT001). Utslippsfaktor beregnes fra gassens sammensetning som bestemmes ved bruk av online GC (tag nr. 10EQA11CQ001).

4.1.3. Ny kildestrøm 26 (naturgass)

Statoil Mongstad forbrenner også naturgass fra Kollsnes (Trollgass) i gassturbinene på kraftvarmeverket. Dette er tidligere kildestrøm 2 hos kraftvarmeverket.

Virksomheten søker om at denne kildestrømmen tas inn som en ny kildestrøm nr. 26 i overvåkingsplanen og at den får samme betingelser som kildestrøm 2 hadde i kraftvarmeverkets tillatelse. Dette innebærer at kildestrømmen kategoriseres som en stor kildestrøm (estimerte utslipp er 325 000 tonn CO₂ per år) og at høyeste metodetrinn for bestemmelse av aktivitetsdata og utslippsfaktor skal overholdes.

Gassmengdene måles av ultralydmålere med tilknyttet trykk og termometer (hhv. tag nr. 85-FT-012A/B, 85-PT-012A/B og 85-TT-05A/B). Utslippsfaktor beregnes fra gassens sammensetning som bestemmes ved bruk av online GC (tag nr. 85-AT-001A/B).

4.1.4. Kildestrøm 8 (diesel)

Statoil Mongstad søker om at diesel som benyttes i nødaggregat på kraftvarmeverket (tidligere kildestrøm 4 hos kraftvarmeverket) inkluderes i kildestrøm 8 (diesel).

Kildestrøm 8 er en de-minimis kildestrøm med estimerte utslipp på 10 tonn CO₂ per år. I overvåkingsplanen er det krav om at aktivitetsdata bestemmes fra faktura, uten korrigering for lagerbeholdning, iht. høyeste metodetrinn. Det skal benyttes nasjonale standardfaktorer for utslippsfaktor og nedre brennverdi for diesel, iht. metodetrinn 2a.

4.2. Andre endringer i overvåkingsplanen for kildestrømmer

Uavhengig av sammenslåingen av tillatelsene, som omtalt over, søker Statoil Mongstad om flere endringer av tillatelsen som følge av at det har blitt gjennomført modifiseringer ved anlegget som medfører at det er behov for å oppdatere tillatelsen. Disse endringene gjelder kildestrøm 3, 5, 6, 9 og 29. En nærmere beskrivelse av endringene og våre vurderinger er gjennomgått i punkt 4.2.1-4.2.4 nedenfor.

4.2.1. Kildestrøm 3 (spillgass)

Under Miljødirektoratets tilsyn hos raffineriet 16.-17. september 2015 ble det gitt avvik på at prøvepunktet for kildestrøm 3 (spillgass) ikke var i henhold til standarden NS EN ISO 10715. Frist for oppgradering av prøvepunktet ble satt til 1. januar 2017.

Statoil Mongstad opplyser at nytt prøvetakingspunkt ble satt i drift i mai 2017, noe forsinket pga. utfordringer knyttet til design slik at spyling mot fakkellampe var mulig. Prøvepunktet er flyttet fra før til etter "drum" (hvor væskefase dreneres ut av gassen) og før ovn H-101. Det betyr at prøvepunktet er på tilsvarende sted i prosessen som kildestrømmens mengdemåler. Virksomheten har videre informert om at heat tracing på prøvetakingsrøret først kommer på plass i løpet av januar 2018. Når dette er på plass vil prøvepunktet ifølge virksomheten være oppgradert i henhold til standarden så langt det teknisk lar seg gjennomføre.

I henhold til vårt vedtak av 2. februar 2016 skulle Statoil Mongstad sende inn en oppdatert prøvetakingsplan, iht. artikkel 32 i MR-forordningen, når det nye prøvepunktet er etablert. Virksomheten har nå sendt inn en oppdatert prøvetakingsplan.

Virksomheten har også sendt inn oppdatert informasjon om trykk- og termometer som benyttes for kildestrøm 3.

Miljødirektoratet tar informasjonen og den oppdaterte prøvetakingsplanen til etterretning. Overvåkingsplanens punkt 6 er oppdatert med den oppdaterte prøvetakingsplanen som vedlegg og punkt 8 er oppdatert med trykk- og termometer for kildestrømmen.

Vi påpeker imidlertid at vi ikke anser avviket som lukket før Statoil Mongstad har installert heat tracing på prøvetakingsrøret. Miljødirektoratet pålegger derfor Statoil Mongstad å installere dette innen 1. februar 2018, og sende oss informasjon om det så fort dette er gjennomført.

Pålegget er hjemlet i klimakvoteloven § 14 andre ledd.

4.2.2. Kildestrøm 5 (surgass) og 6 (pilotgass til surgassfakkel)

Raffineriets surgassfakkel ble slukket under revisjonsstansen i september 2016 og vil ikke bli satt i drift igjen.

Surgassen (kildestrøm 5) er rutet videre til hovedfakkelen. Denne kildestrømmen vil fortsatt beholdes som en egen kildestrøm, uten endring av krav eller metoder for bestemmelse av aktivitetsdata og utslippsfaktor. Surgassen tas inn i hovedfakkelen etter målestasjonen for fakkeltassen til hovedfakkelen (kildestrøm 4).

Kildestrøm 6 (pilotgass til surgassfakkelen) tas ut av overvåkingsplanen da denne ikke lenger er i bruk.

4.2.3. Kildestrøm 9 (propan)

Statoil Mongstad søker om at kildestrøm 9 (tidligere bensin), som benyttes som brensel ved branntrening, endres til propan da det framover er propan som vil brukes ved branntrening og ikke bensin.

Kildestrøm 9 er en de-minimis kildestrøm med estimerte utslipp på 20 tonn CO₂ per år. I overvåkingsplanen er det krav om at aktivitetsdata bestemmes fra faktura, uten korrigerende for lagerbeholdning, iht. metodetrinn 4. Det skal benyttes nasjonale standardfaktorer for utslippsfaktor og nedre brennverdi, iht. metodetrinn 2a. Virksomheten søker ikke om endret kategori eller metodetrinn for bestemmelse av aktivitetsdata eller utslippsfaktor for kildestrømmen.

Miljødirektoratet godkjenner at kildestrøm 9 endres fra bensin til propan og har oppdatert overvåkingsplanen i tråd med dette.

4.2.4. Kildestrøm 29 (tung fyringsolje)

Kildestrøm 29 (tung fyringsolje) ble tatt inn i overvåkingsplanen i vedtak av 25. januar 2017. Denne kildestrømmen var kun aktuell for rapportering av utslipp fra en brann i råoljeovnen H-101 i 2016. Kildestrøm 29 tas derfor ut av overvåkingsplanen.

4.3. Endring for utslippskilde 11 og 12

4.3.1. Utslippskilde 11 (SK-4802)

I Miljødirektoratets vedtak om godkjenning av utslippsrapport for 2016 for raffineriet, datert 27. juni 2017, ble Statoil Mongstad pålagt å søke om endret metodetrinn for utslippskilde 11 (skorstein SK-4802). I søknaden skulle virksomheten dokumentere usikkerheten i utslippene og inkludere en vurdering av muligheten for ytterligere usikkerhetsreducerende tiltak. Bakgrunnen for pålegget er at virksomheten over flere år har hatt problemer med å overholde usikkerhetskravet for utslippet som angitt i overvåkingsplanen.

Statoil Mongstad har besvart dette pålegget i brev fra Statoil av 15. november 2017 og teknisk notat fra CMR av samme dato (CMR-17-F211508-TN-3-rev-03) som er lagt ved søknaden.

Utslippskilde 11 er kategorisert som en stor utslippsskilde med årlige CO₂-utslipp nær 1 million tonn. Dette er dermed virksomhetens, og landets, største utslippspunkt. I årene 2013 - 2015 hadde virksomheten midlertidig unntak fra høyeste metodetrinn (metodetrinn 4 og maks 2,5 % usikkerhet) og krav om metodetrinn 3 (maks 5 % usikkerhet). Etter dette har virksomheten hatt krav om høyeste metodetrinn for bestemmelse av dette utslippet. Usikkerheten i utslippet fra kildestrømmen har imidlertid ligget på mellom 4,6 og 9,4 % i perioden 2013 - 2016.

Utslippet bestemmes ved CEMS (Continious Emission Measurment Systems) i skorsteinen. Det benyttes en annubar for mengdemåling (røykgassflow) og IR-analysator for konsentrasjonsmålinger for CO og CO₂. Konsentrasjonen måles i tørr røykgass og røykgassflow måles på fuktig røykgass. Fuktigheten bestemmes en gang årlig ved tredjepartsmålinger.

Hovedårsaken til de høye usikkerhetene i utslippet fra utslippsskilde 11 skyldes kalibreringsfunksjoner bestemt fra tredjepartsmålinger (såkalt QAL 2). Tredjepartsmålingene er en del av et kontrollregime som utføres iht. NS EN ISO 14181 for konsentrasjon og NS EN ISO 16911-1 og -2 for røykgassmengde, jf. artikkel 42 i MR-forordningen. Statoil Mongstad gjennomfører QAL 2-målinger hvert år for denne utslippsskilden.

Statoil Mongstads konklusjon, som støttes av det tekniske notatet fra CMR, er at det er viktig å gjennomføre QAL 2-målingene med full traversering av skorsteinen i to ortogonale retninger (grid-målinger) både for røykgassflow og konsentrasjon.

For konsentrasjon har QAL 2-målingene tidligere blitt gjennomført som en ettpunktsmåling, noe som er vanlig for slike konsentrasjonsmålinger, men som forutsetter en homogen konsentrasjonsprofil. Statoil Mongstad beskriver at det ble gjennomført en homogenitetstest i 2016 som viste at det ikke var homogen konsentrasjonsprofil ved målestedet. QAL-2 målingene for konsentrasjon er i 2017 gjennomført med full traversering i begge retninger. Dette vil også være praksis framover.

Det pekes også på viktigheten av at QAL 2-målingene for både konsentrasjon og røykgassmengde gjennomføres over et måleområde som dekker variasjonene over et driftsår. Usikkerheten i utslippet fra SK-4802 har vært spesielt høy i 2013 og 2015, noe som skyldes at QAL 2-konsentrasjonsmålingene ble gjennomført over et begrenset måleområde.

Det er videre vurdert hvor stor påvirkning det at fuktigheten fastsettes kun én gang i året vil ha på usikkerheten i CO₂-utslippet. H₂O-innholdet i røykgassen avhenger av temperatur og røykgasshastighet. Normalt driftes krakker med maksimal gjennomstrømning av føde som gir maksimal røykgassproduksjon (ca. 600 tonn/time). Ved stabil drift er H₂O-innholdet stabilt. CMR har gjennomført usikkerhetspåvirkningen basert på 50 fuktighetsmålinger i perioden 2014 - 2017. I disse målingene har H₂O-innholdet variert mellom 2,51 og 3,36 vol %. Med en antatt konservativ absolutt utvidet usikkerhet på 2 vol% er det funnet at dette bidrar med 0,2-0,3 % til den totale usikkerheten i utslippet. Fuktighetsmålingene gjennomføres parallelt med QAL 2-målingene av tredjepart.

Usikkerhet knyttet til drift mellom QAL 2-tester er også tatt med i vurderingen. I CMR sin analyse er det benyttet 9 % drift for røykgassflow og 5 % for konsentrasjon.

Med bakgrunn i ovennevnte er det vurdert at virksomheten vil kunne overholde kravet i metodetrinn 2 (maks 7,5 % usikkerhet) for utslippskilde 11, så lenge QAL 2-konsentrasjonsmålingene gjennomføres slik at kalibreringsfunksjonen dekker et tilstrekkelig måleområde (dekker driftsvariasjonene over et år) og utføres med full traversering i begge retninger for å kompensere for inhomogen konsentrasjonsprofil. Statoil Mongstad søker derfor om metodetrinn 2 for bestemmelse av CO₂-utslippet fra utslippskilde 11. Det anses som teknisk umulig å oppnå høyere metodetrinn.

Miljødirektoratet godkjenner virksomhetens søknad og stiller krav om metodetrinn 2 for bestemmelse av CO₂-utslippet for utslippskilde 11. Vi forutsetter at virksomheten sørger for at QAL 2-konsentrasjonsmålingene gjennomføres slik at kalibreringsfunksjonen dekker et tilstrekkelig måleområde (dekker driftsvariasjonene over et år) og at de utføres med full traversering i begge retninger for å kompensere for inhomogen konsentrasjonsprofil.

Overvåkingsplanens punkt 7 er oppdatert i henhold til dette.

4.3.2. Utslippskilde 12 (SK-702)

For bestemmelse av CO₂-utslipp fra utslippskilde 12 (skorstein SK-702) søker Statoil Mongstad om metodetrinn 1 (10 % usikkerhet).

Utslippskilde 12 er kategorisert som en mindre utslippskilde med årlige CO₂-utslipp estimert til 35 000 tonn. I årene 2013 - 2015 hadde virksomheten midlertidig unntak fra høyeste metodetrinn (metodetrinn 4 og maks 2,5 % usikkerhet) og krav om metodetrinn 3 (maks 5 % usikkerhet). Etter dette har virksomheten hatt krav om høyeste metodetrinn for bestemmelse av dette utslippet. Usikkerheten i utslippet fra kildestrømmen har imidlertid ligget på mellom 3,9 og 8,1 % i perioden 2013 - 2016.

Utslippet bestemmes, på samme måte som for utslippskilde 11, ved CEMS i skorsteinen. Det benyttes en annubar for mengdemåling og IR-analysator for konsentrasjonsmåling, samt årlige fuktighetsmålinger av tredjepartmålinger. AST- og QAL 2-målinger gjennomføres i henhold til anbefalingene i standardene (AST årlig og QAL 2 minimum hvert 5. år).

Tilsvarende vurderinger som vist i CMR-notatet for utslippskilde 11 gir at metodetrinn 1 (10 %) vil overholdes for utslippskilde 12. Basert på en homogenitetstest fra 2011 som viste homogen konsentrasjonsprofil ved målestedet i skorsteinen. Dette skyldes blant annet at målepunktet er plassert høyere oppe i skorsteinen enn det er i skorsteinen i utslippskilde 11. Derfor er det antatt at det er tilstrekkelig å gjennomføre QAL 2-konsentrasjonsmålingene som en ettpunktsmåling.

Virksomheten har i møte med Miljødirektoratet på Helsefyr 16. november 2017 forklart at det ikke er like lett å manipulere konsentrasjonen under QAL 2-måling i utslippskilde 12, og at det derfor vil være vanskeligere å dekke et måleområde som representerer ulike driftssituasjoner over året for denne utslippskilden.

Dersom det årlig timesgjennomsnittet for konsentrasjonen er innenfor måleområdet til QAL 2-målingene vil usikkerheten i utslippet fra utslippskilde 12 reduseres betydelig.

Miljødirektoratet godkjenner Statoil Mongstads søknad om metodetrinn 1 (10 %) for bestemmelse av CO₂-utslippet fra utslippskilde 12, med bakgrunn i at det årlige timesgjennomsnittet for konsentrasjonen kan ligge utenfor måleområdet til QAL 2-målingene. Vi forutsetter at virksomheten vil bestrebe å redusere usikkerheten ytterligere og gjennomfører QAL 2-målingene for både konsentrasjon og flow over et tilstrekkelig måleområde som dekker ulike driftssituasjoner over året, så langt det lar seg gjøre.

Utsatt QAL 2 for utslippskilde 12 (SK-702)

I juni 2017 ble det for utslippskilde 12 gjennomført en AST (annual surveillace test) for å sjekke om kalibreringsfunksjonene (tidligere fastsatt ved QAL 2-målinger) fortsatt er gyldige. AST-målingene viste at kalibreringsfunksjonen for CO₂-konsentrasjonen, $y=1,5x$, ikke lenger er gyldig (pga. drift). Ny QAL 2-måling for fastsettelse av ny kalibreringsfunksjon for konsentrasjonen skal i henhold til standarden gjennomføres innen 6 måneder i slike tilfeller. Statoil Mongstad søker om utsatt frist for gjennomføring av ny QAL 2-måling for utslippskilde 12 til 15. juli 2018. Årsaken er at det er krevende å gjennomføre slike målinger i skorsteinen i vinterhalvåret.

For 2017 ønsker Statoil Mongstad å benytte kalibreringsfunksjon anbefalt av tredjepart, $y=1,5x+1$. Den anbefalte kalibreringsfunksjonen er oppgitt å falle innenfor kriteriene som benyttes for å teste om en kalibreringsfunksjon fortsatt kan brukes ved AST. Statoil ønsker å benytte denne for hele 2017.

Videre informerer Statoil Mongstad om at de normalt benytter en kalibreringsfunksjon fram til ny QAL 2-måling og at den nye kalibreringsfunksjonen benyttes deretter. I dette tilfellet vil de i stedet benytte ny kalibreringsfunksjon som fastsettes i 2018 for hele 2018.

Miljødirektoratets vurdering er at Statoil Mongstads forslag om å benytte anbefalt kalibreringsfunksjon ($y=1,5x+1$) for hele 2017 og at ny kalibreringsfunksjon som fastsettes i 2018 benyttes for hele 2018 er en akseptabel løsning for å bestemme kvotepliktig utslipp fra utslippskilde 12 i 2017 og 2018. Miljødirektoratet godkjenner omsøkte løsning for bruk av kalibreringsfunksjon for konsentrasjon for utslippskilde 12. Vi godkjenner også at utsatt frist for gjennomføring av ny QAL 2-måling for konsentrasjon for utslippskilde 12 settes til 15. juli 2018.

4.4. Andre oppdateringer og videre oppfølging

4.4.1. Flytskjema og andre vedlegg til overvåkingsplanen

Statoil Mongstad har sendt inn et oppdatert flytskjema over virksomhetens kildestrømmer og utslippskilder med tilhørende måleutstyr og utslippspunkter. Tre andre vedlegg til tillatelsen som gir en ytterligere beskrivelse av (1) virksomheten, (2) overvåkingsmetodene og (3) konservative estimater for de-minimis kildestrømmene, er også oppdatert slik at disse er i henhold til endringene behandlet i dette brevet.

I overvåkingsplanen vises det til disse fire vedleggene under punkt 1.

Miljødirektoratet tar endringene til etterretning og har oppdatert overvåkingsplanen med de nye vedleggene.

4.4.2. Prosedyrebeskrivelser

Statoil Mongstad har oppdatert prosedyrebeskrivelsene som inngår under punkt 9 i overvåkingsplanen, jf. artikkel 12 (2) i MR-forordningen, for å gjenspeile endringene som følger av at tillatelsene til kraftvarmeverket og raffineriet nå er slått sammen.

Miljødirektoratet tar disse oppdateringene til etterretning.

4.4.3. Usikkerhetsvurdering og resultat av risikovurdering

Artikkel 12 (1) i MR-forordningen stiller krav om at virksomheten skal dokumentere at de kan overholde usikkerhetskravene i metodetrinnene og at det skal sendes inn resultatet fra en risikovurdering. Som påpekt over har vi i de ovennevnte vurderingene lagt til grunn tidligere innsendte usikkerhetsvurderinger for de berørte kildestrømmene. Statoil Mongstad har sendt inn et utkast til oppdatert usikkerhetsberegning for aktivitetsdata i kildestrøm 1, siden denne påvirkes av sammenslåingen. Det er ikke sendt inn en oppdatert risikovurdering.

Statoil Mongstad skal derfor sende Miljødirektoratet en oppdatert risikovurdering innen 30. juni 2018. Dersom utkastet til usikkerhetsberegningen for aktivitetsdata i kildestrøm 1 endres skal Statoil Mongstad også sende inn endelig versjon av denne innen samme frist. Vi forutsetter at de tidligere innsendte usikkerhetsberegningene for aktivitetsdata i de øvrige berørte kildestrømmene gjennomgås og oppdateres, og at disse sendes oss innen samme frist dersom det er endringer.

4.5. Feil i mengdemåling for kildestrøm 4 (fakkalgass)

Statoil Mongstad søker videre om godkjenning av to ulike metodikker for bestemmelse av erstatningsdata for feil/manglende aktivitetsdata for kildestrøm 4 (fakkalgass til hovedfakkel) i 2017. De to metodikkene er aktuelle for å håndtere feil/manglende data fra ultralydmåler med tag nr. 27-FT-022M, og gjelder følgende situasjoner:

(a) Måleren gir ikke pålitelige måleresultater (hele året)

Under service i juni 2016 ble det avdekket at måleren ikke måler pålitelig. Statoil Mongstad har tidligere informert om at ny måler ville installeres i løpet av 2017, men dette er nå utsatt til 2018. Det er ikke kjent når avviket startet, hvor stort avviket er, om dette er normalfordelt eller forskjøvet i den ene eller andre retningen. Måleren responderer logisk opp/ned sammenliknet med om faklingen økes/reduceres. Det er ikke funnet noen alternativ metode for å bestemme mengden faklet gjennom året. Virksomheten søker om å få benytte måleresultatene fra måleren med et påslag på 6 %, som tilsvarer den estimerte usikkerheten i aktivitetsdataene (ref. pkt. 3.4.1 i CMR-rapporten CMR-13-F10090-RA-6). Virksomhetens vurdering er at dette påslaget vil gi konservative erstatningsdata.

(b) Måleren responderer ikke ved fakling over 20 tonn/time (enkelte timer)

Ved fakling over 20 tonn/time responderer ikke måleren. Dette forekom totalt x timer i 2016. Virksomheten mener det ikke er mulig å bestemme hvor mye over 20 tonn/time det har blitt faklet i hvert tilfelle. Virksomheten søker om å få bestemme de manglende fakkeldataene i disse timene ved å legge 100 % til måleresultatene.

Statoil Mongstad har tidligere søkt om å benytte disse metodikkene for den samme måleren i 2016. Dette ble godkjent av Miljødirektoratet i vedtak av 25. januar 2017. I vedtaket skrev Miljødirektoratet at ny mengdemåler måtte installeres så raskt som mulig i 2017. Statoil Mongstad har ikke har fulgt dette pålegget, men i stedet utsatt installasjonen til 2018.

Pålegg om installering av ny mengdemåler

Miljødirektoratet påpeker at Statoil Mongstad ikke kan dokumentere at de overholder kravet til at aktivitetsdata for kildestrøm 7 skal bestemmes med en maksimal usikkerhet på 7,5 %, iht. MR-forordningens artikkel 26 og punkt 4 i overvåkingsplanen. Vår vurdering er at virksomheten sannsynligvis er i brudd med dette kravet så lenge måleren ikke fungerer som den skal, basert på virksomhetens ovennevnte opplysninger (se punkt a). Virksomheten oppfyller heller ikke kravet om kontinuerlig måling for bestemmelse av aktivitetsdata, iht. artikkel 27 (1) (a) i samme forordning.

Som følge av dette pålegger vi Statoil Mongstad å installere ny mengdemåler på kildestrøm 4 så raskt som mulig og senest innen utgangen av 2018, for å sikre at usikkerhetskravet overholdes og at aktivitetsdataene bestemmes ved kontinuerlig måling. Virksomheten skal sende oss informasjon om det så fort dette er gjennomført, samt en oppdatert usikkerhetsvurdering for aktivitetsdata i kildestrømmen.

Pålegget er hjemlet i klimakvoteloven § 14 andre ledd.

Ettersom virksomheten ikke har fulgt tidligere pålegg om å skifte ut måleren og ikke kan dokumentere at de overholder usikkerhetskravet for kildestrømmen gjør vi oppmerksom på at vi vil følge opp saken ved bruk av tvangsmulkt dersom ikke ny mengdemåler er på plass innen utgangen av 2018.

Metode for bestemmelse av aktivitetsdata inntil ny måler er på plass

Inntil ny mengdemåler er installert må det imidlertid fastsettes konservative erstatningsdata iht. artikkel 65 i MR-forordningen. Miljødirektoratet har gjort en ny vurdering av de omsøkte metodikkene.

For situasjon (a) beskrevet over, søker Statoil Mongstad om et påslag på 6 %. Denne prosenten tilsvarer usikkerheten i aktivitetsdata når måleren fungerer som den skal. Situasjonen her er imidlertid at det er feil ved måleren og at den ikke gir pålitelige data. Miljødirektoratet vurderer derfor at det må være et større påslag for å sikre at utslippet fra denne kildestrømmen ikke underestimeres slik kravet er i artikkel 65 i MR-forordningen. Miljødirektoratet pålegger derfor Statoil Mongstad å benytte måleresultatene fra ultralydmåleren med et påslag på 20 % for hele 2017 og fram til ny måler er på plass i 2018.

For situasjon (b) beskrevet over, søker virksomheten om å benytte måleresultatene fra ultralydmåleren med et påslag på 100 %, for de periodene det er faklet mer enn 20 tonn/time, slik at det rapporteres 40 tonn/time. Miljødirektoratet godkjenner den omsøkte metodikken for erstatningen av disse dataene i 2017 og fram til ny måler er på plass i 2018.

Disse kravene er tatt inn i overvåkingsplanen under punkt 4.

5. Øvrige oppfølgingstemaer

5.1. Brenngasskildestrømmene 1, 2 og 22

Vi viser til brev fra Miljødirektoratet av 2. november 2016 til Statoil Mongstad, der vi blant annet ga en tilbakemelding på virksomhetens forbedringsrapport innsendt 29. september 2016. Verifikatøren hadde i sin verifikasjonsrapport som fulgte raffineriets rapport av kvotepliktige utslipp i 2015, anbefalt at bestemmelsen av aktivitetsdata for raffineriets brenngasskildestrømmer 1, 2 og 22 burde gjennomføres med færre målere. I vårt brevet informerte vi om at vi ville komme tilbake til dette i forbindelse med vår behandling av søknad om ny felles tillatelse for raffineriet og kraftvarmeverket.

Vi viser videre til inspeksjonsrapporten fra Miljødirektoratets tilsyn ved raffineriet 16.-17. september 2015. Det som gjenstår som oppfølging etter tilsynet, utover avviket som gjelder prøvetakingspunktet på kildestrøm 3 (se punkt 4.2.1 over), er to anmerkninger som gjelder brenngasskildestrømmene:

1. Måling av gassmengder på kildestrøm 1 kan forbedres.
2. Virksomheten kan ikke dokumentere grunnlaget for de faste verdiene av trykk og temperatur som blir brukt i målinger av gassmengder i kildestrøm 1, 2 og 22.

Miljødirektoratet vil komme tilbake til dette temaet og følge opp Statoil Mongstads målinger av brenngassmengder i kildestrøm 1, 2 og 22 i et eget brev i 2018.

5.2. Oppfølging av online GCer på kildestrøm 1, 2, 4 og 25

Vi minner forøvrig om at Statoil Mongstad skal ha gjennomført validering av online GCene på kildestrøm 1 (fyrgass D-2102), 4 (fakkalgass) og 25 (hydrogenrik gass, tidligere kildestrøm 3 hos kraftvarmeverket) i løpet av 2017, jf. vedtak om godkjenning av utslippsrapport for kvotepliktige utslipp i 2016 til raffineriet og kraftvarmeverket, begge datert 27. juni 2017. Dokumentasjon på gjennomført validering skal sendes oss innen 31. januar 2018. For kildestrøm 2 (fyrgass D-2104) skal resultatet fra gjennomført sammenligningstest i 2017 sendes inn som vedlegg til utslippsrapporten for 2017.

Vi minner også om at vi i ovennevnte vedtak til kraftvarmeverket varslet at vi ville fatte vedtak om tvangsmulkt dersom ikke valideringen av online GC på kildestrøm 25 blir gjennomført og dokumentasjon blir oversendt innen de angitte fristene.

5.3. Forbedringsrapport

Vi viser til vedtak om godkjenning av raffineriets og kraftvarmeverkets utslippsrapporter for 2016, begge datert 27. juni 2017. Her er det gitt tilbakemelding på hvilke av avvikene angitt i verifikasjonsrapportene til både raffineriet og kraftvarmeverket, begge innsendt 31. mars 2017 som vedlegg til anleggenes utslippsrapporter for 2016, som skulle følges opp i en forbedringsrapport. Det ble også innvilget utsatt frist til 30. september 2017 for å sende inn forbedringsrapporten.

I den etterfølgende dialogen mellom Statoil Mongstad og Miljødirektoratet ble det avtalt at søknaden om å slå sammen de to tillatelsene skulle prioriteres framfor forbedringsrapportene. Miljødirektoratet har derfor gitt ny utsatt frist for å følge opp avvikene til 30. juni 2018.

Avvikene skal følges opp i tråd med våre tilbakemeldinger gitt i de ovennevnte godkjenningsvedtakene, sammen med eventuelle funn for 2017, i forbedringsrapporten som skal sendes inn innen 30. juni 2018.

6. Oppsummering og konklusjon

Miljødirektoratet endrer virksomhetens tillatelse til kvotepliktige utslipp, med tilhørende overvåkingsplan. Overvåkingsplanen er oppdatert som følge av endringene behandlet i dette brevet.

Endret tillatelse med tilhørende overvåkingsplan følger vedlagt dette brevet.

Med utgangspunkt i raffineriets foregående tillatelse og overvåkingsplan er de viktigste endringen som følger:

- Virksomhetens navn i tillatelsen er endret til Statoil Mongstad.
- Raffinerigass og diesel som benyttes på kraftvarmeverket er nå inkludert i hhv. kildestrøm 1 (fyrgass D-2102) og kildestrøm 8 (diesel).
- Hydrogenrik gass er ny negativ kildestrøm 25 (tidligere kildestrøm 3 hos kraftvarmeverket).
- Naturgass (trollgass) er ny kildestrøm 26 (tidligere kildestrøm 2 hos kraftvarmeverket).
- Prøvetakingsplan og informasjon om måleutstyr for kildestrøm 3 (spillgass) er oppdatert.
- Surgassfakkelen er stengt og kildestrøm 6 (pilotgass til surgassfakkelen) er tatt ut av overvåkingsplanen. Surgassen (kildestrøm 5) blir nå rutet til hovedfakkelen.
- Kildestrøm 9, brensel for branntrening, er endret fra bensin til propan.
- Kildestrøm 29 (tung fyringsolje) er tatt ut av overvåkingsplanen.
- Metodetrinn for bestemmelse av CO₂-utslipp fra utslippskilde 11 og 12 er endret til hhv. metodetrinn 2 (7,5 %) og 1 (10 %).
- Virksomhetens flytskjema og øvrige vedlegg til overvåkingsplanen er oppdatert. Det samme er måleutstyrstabellen og prosedyrebeskrivelsene i overvåkingsplanen.

For utslippskilde 12 har vi innvilget utsatt frist for gjennomføring av QAL 2-måling for konsentrasjon til 15. juli 2018. Anbefalt kalibreringsfunksjon $y=1,5x+1$ skal benyttes for konsentrasjonen for hele 2017 og ny kalibreringsfunksjon fra QAL 2 i 2018 skal benyttes for hele 2018.

For bestemmelse av feil eller manglende data fra ultralydmåler på kildestrøm 4 (fakkeltgass) i 2017 og fram til ny mengdemåler er installert i 2018, skal Statoil Mongstad benytte følgende metoder:

- Måleresultatene skal benyttes med et påslag på 20 %.
- For de timene det er faklet mer enn 20 tonn/time skal måleresultatene benyttes med et påslag på 100 %, slik at det rapporteres 40 tonn/time.

Som oppfølging skal virksomheten gjennomføre følgende:

- Heat tracing på prøvetakingsrøret på kildestrøm 3 skal installeres innen 1. februar 2018. Miljødirektoratet skal informeres når dette er gjennomført.
- Ny mengdemåler på kildestrøm 4 (fakkeltgass) skal installeres så raskt som mulig og senest innen utgangen av 2018. Miljødirektoratet skal informeres når dette er gjennomført og det skal samtidig sendes inn en oppdatert usikkerhetsvurdering for kildestrømmen.

- Oppdatert risikovurdering og eventuelt oppdaterte usikkerhetsvurderinger skal sendes Miljødirektoratet innen 30. juni 2018.
- Avvik angitt i verifikasjonsrapportene for 2016 skal følges opp i forbedringsrapporten som skal sendes Miljødirektoratet innen 30. juni 2018.

Vedtaket om endring av tillatelsen er hjemlet i forurensningsloven §§ 18 og 11, jf. 16. Pålegg om installering av heat tracing på prøvetakingsrøret på kildestrøm 3 og ny mengdemåler på kildestrøm 4 er hjemlet i klimakvoteloven § 14 andre ledd.

7. Endring av overvåkingsplanen

Vesentlige endringer av overvåkingsplanen skal iht. artikkel 15 (3) i MR-forordningen, godkjennes av Miljødirektoratet.

Søknad om endring av overvåkingsplanen må sendes Miljødirektoratet i god tid før endringen planlegges gjennomført.

Andre endringer av overvåkingsplanen enn det som fremgår av artikkel 15 (3), kan gjennomføres uten at det søkes om det. Miljødirektoratet skal imidlertid underrettes om endringene senest innen 31. desember det året endringene er gjennomført.

8. Manglende overholdelse av krav

Kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av denne tillatelsen er ulovlige og straffbare etter forurensningsloven § 7, jf. § 78.

Virksomhetens plan for overvåking av kvotepliktige utslipp av klimagasser er godkjent i henhold til MR-forordningen artikkel 12 og inngår i tillatelsen etter forurensningsloven § 11 andre ledd, jf. § 16. Manglende overholdelse av overvåkingsplanen som innebærer brudd på rapporteringsplikten er straffbart etter klimakvoteloven § 21. Manglende overholdelse av overvåkingsplanen utgjør også brudd på tillatelsen, noe som er straffbart etter forurensningsloven § 78.

9. Saksbehandlingsgebyr

Miljødirektoratet viser til varsel datert 6. desember 2017 om at Statoil Mongstad vil bli ilagt gebyr for Miljødirektoratets arbeid med endring av tillatelse til kvotepliktige utslipp etter forurensningsloven.

Vi har ikke mottatt kommentarer til varselet.

På bakgrunn av omfanget av Miljødirektoratets søknadsbehandling, skal Statoil Mongstad betale et gebyr etter sats 4, jf. forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften) § 39-4. Virksomheten skal derfor betale et gebyr på kr 84 300 for Miljødirektoratets behandling av søknaden.

Faktura vil bli ettersendt.

10. Klage

Vedtaket om endret tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser, herunder også plassering i gebyrklasse, og vedtak om godkjenning av overvåkingsplan kan påklages til Klima- og miljødepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Miljødirektoratet.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Miljødirektoratet eller Klima- og miljødepartementet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Miljødirektoratet. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Miljødirektoratet også kunne gi på forespørsel.

Hilsen
Miljødirektoratet

Andre Aasrud
seksjonsleder

Ana Korvald
rådgiver

Elektronisk kopi til:
Lindås kommune
Fylkesmannen i Hordaland

Vedlegg:

- 1 Tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser for Statoil Mongstad (2014.0104.T) versjon nr. 4
- 2 Vedlegg 2 Overvåkningsmetoder versjon 21122017
- 3 Vedlegg 3 Konservative estimater for de-minimis kildestrømmer versjon 30112017
- 4 Vedlegg 4 Flytskjema klidestrømmer tilhørende utstyr og utslippspunkt versjon 11102017
- 5 Vedlegg 14 Prøvetakingsplan